

NVAO NEDERLAND

TOETS NIEUWE OPLEIDING
ASSOCIATE DEGREE
HEALTH & SOCIAL WORK
HOGESCHOOL UTRECHT

ADVIESRAPPORT
9 maart 2021

Inhoud

1	Procedure TNO	3
2	Nieuwe opleiding (max 1 pagina)	4
2.1	Algemene gegevens	4
2.2	Profiel.....	4
2.3	Panel.....	4
3	Oordeel.....	5
4	Sterke punten.....	6
5	Aanbevelingen.....	7
6	Beoordeling.....	8
6.1	Standaard 1: Beoogde leerresultaten	8
6.2	Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	10
6.3	Standaard 3: Toetsing.....	13
6.4	Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten (indien van toepassing) ... Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	
6.5	Graad en CROHO-onderdeel.....	16

1 Procedure TNO

Het succesvol doorlopen van een procedure toets nieuwe opleiding (TNO) is een voorwaarde voor erkenning door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO). Pas na deze kwaliteitstoets kan de instelling de bij de opleiding behorende wettelijk beschermde getuigschriften of diploma's afgeven.

De procedure voor een nieuwe opleiding is iets anders dan voor bestaande opleidingen die al zijn geaccrediteerd. Een TNO is een *plan*beoordeling. Na accreditatie valt ook de nieuwe opleiding onder de reguliere accreditatieprocedure.

Een NVAO-panel van deskundigen toetst de kwaliteit van de nieuwe opleiding tijdens een locatiebezoek aan de universiteit of hogeschool. Een discussie tussen *peers* vormt de basis van de beoordeling en resulteert in een adviesrapport. Informatie over de invulling van het locatiebezoek en een overzicht van het bestudeerde materiaal zijn opvraagbaar bij de NVAO.

De beoordeling is gebaseerd op de standaarden zoals beschreven in het Beoordelingskader voor de beperkte toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcrt. 2019, nr. 3198). Over de standaarden geeft het panel een gemotiveerd oordeel op een driepuntsschaal: voldoet, voldoet ten dele of voldoet niet. Vervolgens geeft het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding, ook op een driepuntsschaal: positief, positief onder voorwaarden, of negatief.

Dit adviesrapport bevat de bevindingen, overwegingen en oordelen van het panel alsook de sterke punten en aanbevelingen. Op basis van dit rapport neemt de NVAO een accreditatiebesluit. Een beknopt adviesrapport is eveneens beschikbaar. De NVAO publiceert beide rapporten.¹

Als gevolg van de beperkende omstandigheden door COVID-19 geldt voor deze toetsing een tijdelijke NVAO-procedure.

Meer informatie over de NVAO-werkwijze en de (tijdelijke) TNO-procedure is te vinden op www.nvao.net.

¹ <https://www.nvao.net/nl/besluiten>

2 Nieuwe opleiding

2.1 Algemene gegevens

Instelling	: Hogeschool Utrecht
Opleiding	: Associate degree Health & Social Work
Variant(en)	: voltijd
Graad	: Associate degree
Afstudeerrichtingen	: n.v.t
Locatie	: Amersfoort
Studieomvang	: 120 EC ²
CROHO ³ -onderdeel:	gedrag en maatschappij

2.2 Profiel

De Ad-opleiding Health & Social Work (HSW) leidt professionals op die op niveau 5 een schakel vormen tussen verschillende zorg- en welzijnsprofessionals. Deze professional is sterk praktijkgericht en is ook een gedegen gesprekspartner voor medeprofessionals binnen het gezondheidszorg- en welzijnsdomein. De HSW'er kan kennisgebieden verbinden en is de schakel tussen de betrokken domeinen verpleegkunde en sociaal werk. De opleiding is toegankelijk voor de havo- of mbo'er die een actieve rol wil spelen in preventie, gezondheidsbevordering, netwerkondersteuning en regievoering en bij de acceptatie van technologische ondersteuning in de zorg. Kenmerkend voor de Ad-opleiding HSW is de sterke nadruk op het leren in de praktijk. De opleiding wordt aangeboden op het Instituut Associate degree van de Hogeschool Utrecht, locatie Amersfoort.

2.3 Panel

Samenstelling

1. Drs. Mieke Hollander, (voorzitter), zelfstandig bestuursadviseur en interim-manager Zorg4effect ;
2. Drs. Ing. Adriaan Oosterloo, manager onderwijs deeltijdopleidingen Christelijke Hogeschool Ede en voorzitter landelijke opleidingsoverleggen hbo-bachelor Social Work en Ad Zorg, Welzijn & Educatie;
3. Jacoline van der Slot, MSc, programma-manager Associate degree Sociaal Werk in de Zorg, lid toetscommissie, senior lecturer long-term care/ hogeschooldocent Zorg aan de Hanzehogeschool Groningen;
4. Loes Damhuis, (studentlid), GGZ-agoog en student premastertraject wo-ma Klinische Psychologie, Open Universiteit.

Ondersteuning

- Reina Louw, secretaris
- Henri Ponds, NVAO-beleidsmedewerker en procescoördinator

Locatiebezoek (online)

10 februari 2021

² European Credits

³ Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs

3 Oordeel

Het NVAO-panel oordeelt positief over de kwaliteit van de opleiding Associate degree Health & Social Work van Hogeschool Utrecht (HU). De opleiding voldoet aan de drie standaarden van het NVAO-kader voor de beperkte toetsing.

De Associate degree opleiding Health & Social Work van Hogeschool Utrecht is een voltijdse opleiding waarvan de afgestudeerde een schakel vormt tussen verschillende zorg- en welzijnsprofessionals. De afgestudeerde is op de hoogte van de technologie die gezondheid, zelfredzaamheid en welzijn bevordert. Studenten van de Ad Health & Social Work worden opgeleid tot gezondheidsbevorderaar, preventief gezondheidswerker of leefstijlcoach in organisaties binnen de zorg- en welzijnssector, bij de overheid of in het onderwijs. Het opleidingsprofiel van de opleiding is afgestemd met potentiële werkgevers.

De voltijdse opleiding heeft een studielast van 120 EC, verdeeld over twee jaar. Het leren in de praktijk staat daarbij centraal. Het curriculum heeft een heldere en logische opbouw en biedt studenten keuzevrijheid op onderdelen van leerroutes. De opleiding bestaat inhoudelijk uit verschillende thema's, zoals werkveldoriëntatie, preventiegericht projectmatig werken en zorgproblematieken. Ook leert de student signalen op het gebied van gezondheidswelzijn te vertalen naar methodische interventies en leert hij of zij hoe zorgtechnologie gezondheidswelzijn bevordert. Uiteindelijk ontwikkelt de student op methodische wijze een innovatief preventieproject voor een reële praktijkomgeving.

Studenten delen hun leerervaringen met elkaar binnen een leerteam. Binnen dit leerteam staat, naast het geven en krijgen van feedback, de formatieve toetsing van de beroepsproducten centraal. Het enthousiaste docententeam bestaat uit professionals uit de beroepspraktijk die beschikken over onderwijservaring op mbo en hbo. De opleiding kiest voor 'programmatisch' toetsen van hele leertaken in eenheden van 30 EC. De toetsing is mede dankzij kalibratiesessies en toepassing van het vier-ogenprincipe valide, betrouwbaar, voldoende onafhankelijk en transparant.

Standaard	Oordeel
1 Beoogde leerresultaten	voldoet
2 Onderwijsleeromgeving	voldoet
3 Toetsing	voldoet
Eindoordeel	positief

4 Sterke punten

Het panel constateert de onderstaande sterke punten:

1. Aantrekkelijk beroepsprofiel - De opleiding presenteert een aantrekkelijk en onderscheidend beroepsprofiel dat aansluit bij de wensen van potentiële werkgevers.
2. Werkveld - Het werkveld is goed betrokken bij de totstandkoming van de opleiding.
3. Docententeam - De opleiding bestaat uit een team enthousiaste en bevoegen professionals. De docenten zijn afkomstig uit de beroepspraktijk en beschikken over ervaring binnen het mbo- en hbo-onderwijs.
4. Leerteamleren - Door te kiezen voor leerteamleren is het aantal feedbackmomenten talrijk. Dit zorgt ervoor dat studenten voortdurend leren.
5. Programmatisch toetsen- Het toetsen van grote leereenheden is ambitieus en innovatief.
6. Praktijkgerichtheid- Het grote aandeel praktijkleren als onderdeel van de blend in deze Ad-opleiding.

5 Aanbevelingen

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de opleiding doet het panel een aantal aanbevelingen. Deze aanbevelingen doen geen afbreuk aan het positieve oordeel over de kwaliteit van de opleiding.

1. Opleidingsontwerp – Vereenvoudig het opleidingsontwerp en stel de leeruitkomsten daarin centraal in het belang van een overzichtelijke toetsing.
2. Beroepsrollen – Overweeg het loslaten van de zes beroepsrollen.
3. Leerteambegeleiding – Zorg voor voldoende begeleiding van het leerteamleren.
4. Kwantitatieve en kwalitatieve versterking – Zorg voor voldoende bemensing binnen het onderwijsgevend team en zorg voor actieve scholing voor de leerteambegeleiding en voor het programmatisch toetsen.
5. Examen- en toetscommissie – Verbind de examen- en toetscommissie proactief bij de opleiding.

6 Beoordeling

6.1 Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

De Ad-opleiding Health & Social Work (HSW) leidt professionals op die op niveau 5 een schakel vormen tussen verschillende zorg- en welzijnsprofessionals. Deze professional is sterk praktijkgericht en is ook een gedegen gesprekspartner voor medeprofessionals binnen het gezondheidszorg- en welzijnsdomein. De HSW'er wordt ingezet bij preventie, gezondheidsbevordering, netwerkondersteuning, eigen regievoering en de acceptatie van technologische ondersteuning in de zorg. Hij of zij kan leef- en ondersteuningsplannen maken voor diverse doelgroepen en beheerst de technologie die de eigen regie in gezondheid, zelfredzaamheid en welzijn bevordert.

Beroepsprofiel en opleidingsprofiel

In de opleiding staat het werken vanuit de visie op 'positieve gezondheid' centraal. Daaronder verstaat men: meer aandacht voor preventie van ziekte, voor behoud van gezondheid, voor organisatie van eigen regie en voor netwerkzorg rondom zorgvragers. De opleiding formuleert in haar opleidingsprofiel daartoe acht competenties. Zes daarvan zijn afgeleid van de 'Niveau 5 beschrijving Associate degree' van de Vereniging Hogescholen (2018). Daarnaast kiest de opleiding ervoor om twee opleidingsspecifieke competenties toe te voegen, waarvan het geconsulteerde werkveld aangaf dat die het onderscheid in het bestaande veld van zorg en welzijn verduidelijken. Dit zijn de competenties 'organiseren en coördineren' en 'ondernemen'. Uit de gesprekken met het werkveld bleek volgens het panel dat er daardoor nu nadrukkelijk meer aandacht is in het programma voor het ondernemend vermogen en voor digitale technologie. Het panel is positief over deze aantoonbare input van het werkveld bij de totstandkoming van het profiel en het programma. Het panel vindt het ook sterk dat de opleiding zich hiermee onderscheidt van bestaande Ad- HSW-opleidingen. Het panel constateert verder dat het brede werkveld geconsulteerd is bij de ontwikkeling van het programma en dat het ook na de start betrokken blijft. Daar is veel waardering voor. Wel denkt het panel dat het goed is dat deze inbreng in de toekomst gestructureerder en geformaliseerder plaatsvindt.

Opbouw van het programma

De opbouw van de opleiding gebeurt aan de hand van twee hoofdthema's: 1) signaleren en hulp- en dienstverlening en 2) project en preventie.

Ieder hoofdthema is gerelateerd aan een competentieset waar drie clusters met zeven kerntaken en bijbehorende leeruitkomsten op twee verschillende niveaus onder vallen. Deze zeven kerntaken zijn: hulp- en dienstverlening, signaleren, preventie, samenwerken in netwerken, zorgtechnologie, werken in een organisatie en professionalisering.

Deze drie clusters zijn afgeleid van de taakgebieden uit het beroepsprofiel van Social Work. Deze kerntaken en competenties leiden uiteindelijk tot één grote leeruitkomst per semester. De opleiding is opgebouwd uit vier semesters met elk een leeruitkomst van 30 EC. Studenten kiezen uit één van de zes beroepsrollen, waaronder die van gezondheidsbevorderaar,

digicoach en zorgverlener als hun afstudeerprofiel, maar ronden alle andere beroepsrollen ook af.

Het panel ziet dat er vanuit het opleidingsprofiel een logische vertaling is gemaakt naar de clusters en de competenties waarin per semester de vertaalslag is gemaakt naar kerntaken binnen de hoofdthema's. De mate van zelfstandigheid en complexiteit neemt toe gedurende het onderwijsprogramma. In het eerste studiejaar wordt deze afgetoetst op niveau b van het ZelCommodel, in het tweede jaar op niveau c. Dit alles zorgt volgens het panel voor een goede opbouw en een samenhangend geheel.

Het panel is positief over het ontwerp van het programma en de gebruikte competentiesets maar vindt het aantal gedragsindicatoren, die bovendien op twee niveaus worden getoetst, erg groot. De relatie tussen de competenties, gedragsindicatoren, clusters, kerntaken en leeruitkomsten en de hoofdthema's kan volgens het panel eenvoudiger en inzichtelijker worden gemaakt voor de student. Een vereenvoudiging van dit programma-ontwerp, waarbij de leeruitkomsten centraal staan, is volgens het panel wenselijker en overzichtelijker voor de student. Het panel wil de opleiding dan ook de aanbeveling doen om het ontwerp van de opleiding te vereenvoudigen en de leeruitkomsten daarin centraal te stellen.

Het panel vraagt zich af hoe de opleiding zich verhoudt tot de health-context en tot de CanMEDs-rollen, die kenmerkend zijn voor de paramedische beroepen. De opleiding geeft aan dat ze ervoor kiest om de CanMEDs-rollen los te laten en zich wil positioneren als een Social Work-opleiding waarvan de afgestudeerde kan werken in een gezondheidszorgcontext. Het panel vindt het jammer dat de opleiding de CanMEDs-rollen niet incorporeert in het programma, omdat zij juist een toegevoegde waarde ziet in relatie tot de positieve gezondheidszorg, maar respecteert de keuze van de opleiding. In elk geval adviseert het panel om inzichtelijker over deze keuze te communiceren, omdat de naam Health wel nadrukkelijk in de opleidingsnaam voorkomt.

Aansluiting op het werkveld

Uit de gesprekken die het panel met het werkveld voerde blijkt onder meer dat er een grote behoefte is aan de denker en doener die de afgestudeerde Ad HSW'er straks is. Deze denker en doener signaleert, verbindt en werkt samen met gemeentes en instanties en andere partijen aan een hulpvraag vanuit de burger. Het werkveld ziet een duidelijk verschil in het beroep van de Ad'er en de bachelor. Waar de bachelor student meer betrokken is bij praktijkgericht onderzoek, kennisvermeerdering en het opleiden van anderen ziet het werkveld de Ad'er juist als een doener en verbinder. Daarnaast benoemt het werkveld de behoefte aan generalisten. De opleiding zou zich daarom kunnen afvragen in hoeverre daarmee het afstuderen in één van de zes beroepsrollen relevant is.

Deze Ad-opleiding HSW richt zich op activiteiten die zich voordoen in de regio van de instelling. Daarmee sluit ze aan op de behoeften uit het regionale werkveld. In het programma is om die reden weinig aandacht voor de internationale component. Het panel begrijpt deze overweging, maar denkt wel dat inzicht in culturele verschillen en omgang met verschillende culturen een gegeven is waarmee de professional in de beroepspraktijk te maken heeft. Het panel denkt daarom dat het verstandig is om in het programma aandacht te besteden aan culturele verschillen.

De opleiding kiest voor een Engelse naam, omdat bestaande Ad HSW-opleidingen ook een Engelse naam hebben en zij samen herkenbaar willen zijn als gelijksoortige opleidingen. Het panel kan zich vinden in deze keuze. In de ontwikkelfase en om te leren is er contact geweest met een bestaande Ad HSW-opleiding. Het panel vindt dat sterk. De opleiding geeft aan dat

zij zich bewust onderscheidt van de bestaande Ad-HSW-opleidingen door aandacht voor de competenties 'Ondernemen' en 'Organiseren en 'Coördineren'. Daarnaast onderscheidt de opleiding zich door aandacht voor zorgtechnologie, positieve gezondheid en eigen regie.

Hogeschool Utrecht biedt vrijwel al haar Ad-opleidingen aan in het Instituut voor Associate degrees (IAd) in Amersfoort. In de komende jaren wil HU het aanbod van Ad-opleidingen verder uitbreiden om hiermee te voorzien in een toenemende regionale behoefte aan opleidingen op niveau 5. Om voor een goede aansluiting van mbo-studenten te zorgen werkt het Instituut veel samen met mbo-opleidingen in de regio. Na het behalen van de Ad-opleiding kan de student met een verkort studietraject van maximaal 150 EC een bachelordiploma Social Work bij HU behalen.

Concluderend vindt het panel de nieuwe Ad HSW een heel goed initiatief. De opleiding sluit duidelijk aan op de vraag vanuit het regionale werkveld, waarin de Ad HSW'er de schakel vormt tussen de verschillende zorg- en welzijnsprofessionals.

Het panel vindt het sterk dat de opleiding zich profileert met haar visie op 'positieve gezondheid', de aandacht voor ondernemerschap en de aandacht voor digitale technologie in het programma. Het opleidingsprofiel is goed afgestemd met het regionale werkveld en de leeruitkomsten zijn passend voor het Ad-niveau.

Het panel is positief over de inhoud van het programma maar vindt het ontwerp erg complex. Het panel wil de opleiding daarom de aanbeveling doen om dit programma-ontwerp te vereenvoudigen en de leeruitkomsten daarin centraal te stellen. Op basis van het bovenstaande oordeelt het panel dat deze standaard voldoet.

6.2 Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

Onderwijsvisie

HU kiest ervoor om bijna al haar Ad-opleidingen aan te bieden op een aparte locatie: het Ad-instituut in Amersfoort. Voor al deze Ad-opleidingen geldt een didactisch concept dat is samengevat in tien didactische principes. Het leren in de praktijk staat daarbij centraal. De student werkt in dit didactische concept aan 'hele taken' die bestaan uit reële vraagstukken uit de praktijk en die als een grote eenheid van 30 EC worden afgetoetst. Deze hele taak kan uit meerdere beroepsproducten bestaan. De vraagstukken sluiten aan bij de leeruitkomsten. De hieraan verbonden kerntaken voert de student binnen een praktijkomgeving uit. Dit kan zowel binnen, als buiten de school zijn. Het regionale werkveld is zowel betrokken bij de vormgeving van deze hele taken als bij de op te leveren beroepsproducten en bij het leren in de praktijkomgeving. De praktijkleeromgeving heeft een centrale rol in het onderwijsconcept en de student is gedurende de opleiding actief in het werkveld. Het panel heeft hier veel waardering voor.

Programma

In het eerste semester staan werkveldoriëntatie, preventiegericht projectmatig werken en zorgproblematieken centraal. De student maakt kennis met de complexiteit van het werkveld en doet inhoudelijke kennis op over de vakgebieden zorg en welzijn. In deze periode ontwikkelt de student kennis over gezondheidswelzijn en het uitvoeren van methodische interventies en start hij of zij met netwerken en projectmatig werken.

In het tweede semester vertaalt de student signalen op het gebied van gezondheidswelzijn naar methodische interventies. Op laag zelfstandigheidsniveau voert de student interventies in hulp- & dienstverlening uit. Dit gebeurt op de praktijkleerplek waar de student contact heeft met individuen of kleine groepen met een hulpvraag op het gebied van gezondheid en/of zorg. Deze periode besteedt de opleiding veel aandacht aan de ontwikkeling van communicatieve vaardigheden.

In het derde semester leert de student om vanuit een hulpvraag op het gebied van gezondheid en/of zorg een plan van aanpak ter bevordering van gezondheidswelzijn te schrijven waarin zorgtechnologie kan worden ingezet. Dit doet de student in overleg met het netwerk en de professionals op de praktijkplek.

In het vierde semester ontwikkelt de student op methodische wijze een innovatief preventieproject voor een reële praktijkomgeving. Dit bestaat uit het onderzoek naar het vraagstuk, de theoretische en methodische onderbouwing van het projectplan, de nadere uitwerking van de uitvoering van het preventieproject en de financiële onderbouwing.

Het panel vroeg zich af hoe de opleiding kan inspelen op eventuele hiaten die kunnen ontstaan door de coronapandemie. Uit het gesprek met zowel de studenten als de docenten bleek dat in de afgelopen periode de stages bij andere Ad-opleidingen in het Instituut inderdaad vaak niet door konden gaan. De opleiding bood vervangende opdrachten aan. Het leerteamleren bleef binnen het instituut fysiek doorgaan. Het panel waardeert deze aanpak.

In een onderwijsweek vinden verschillende activiteiten plaats: kennisoverdracht, inspiratie en specialisatie, coaching van het beroepsproduct, leerteamleren en reflectie. Gaandeweg de opleiding worden de beroepshandelingen complexer, zowel in organisatie, samenwerking als in context. Ook de mate van zelfstandigheid in de uitvoering van de taken neemt gaandeweg toe. Tijdens het gesprek met het werkveld werd duidelijk dat er voor studenten voldoende mogelijkheden voor praktijkleren zijn, zowel in aanbod van praktijkleerplekken als van mogelijkheden om specifieke kennis en vaardigheden in de praktijk te leren. De opleiding zorgt in het eerste jaar voor een buitenschoolse leeromgeving. Voor de praktijkleerplekken gelden criteria.

Het panel stelt met genoegen vast dat het verwerven van een onderzoekende houding verweven zit in het probleemoplossend vermogen dat gevraagd wordt van studenten. Dit blijkt impliciet en expliciet uit de opdrachten.

Omdat het locatiebezoek digitaal plaatsvond heeft de opleiding vooraf een filmpje gedeeld met het panel. Daarop was te zien dat de opleiding gehuisvest is in 'De Nieuwe Poort', een modern nieuw gebouw op loopafstand van het station Amersfoort, dat beschikt over collegezalen, studieruimtes en een bibliotheek. Het Ad-instituut deelt deze locatie met enkele bacheloropleidingen van HU en met het mbo Amersfoort. Het panel begreep dat er goede contacten zijn met de collega's van de andere opleidingen en vindt dat van toegevoegde waarde voor een doorlopende leerlijn van mbo- Ad- Ba. Tijdens de visitatie liet de opleiding een demonstratie zien van de digitale leeromgeving Canvas, waarin de algemene informatievoorziening, het lesprogramma, de studieloopbaanbegeleiding en de assessment-

omgeving met cijferregistratie te vinden zijn. Het panel vond dit heel toegankelijk en overzichtelijk.

Instream

Studenten met een mbo-diploma, havo-diploma en vwo-diploma zijn toelaatbaar. Er geldt geen profieeis. Studenten die 21 jaar of ouder zijn en niet voldoen aan de opleidingseisen komen in aanmerking voor het 21+ toelatingsonderzoek. De opleiding verwacht voor het eerste jaar een instroom van ongeveer 50 studenten.

Leerteams

Studenten zijn onderdeel van een leerteam, dat uit 6-8 studenten bestaat. Een leerteam richt zich met name op het 'leren' en op de persoonlijke en professionele ontwikkeling. Een leerteamcoach begeleidt dit proces en is tevens studieloopbaanbegeleider. Leerteams komen gedurende de opleiding regelmatig bij elkaar. Tijdens het leerteam reflecteert de student op zijn of haar competentie-ontwikkeling in relatie tot de beschreven criteria (feedforward). Studenten leren om de vervolgstappen (feedup) te definiëren voor zichzelf en voorzien elkaar van feedback (peerfeedback).

Het panel waardeert de keuze voor het werken met leerteams en vroeg zich af hoe studenten en docenten dit in de praktijk ervaren. Uit het gesprek met studenten van andere Ad-opleidingen uit het Instituut werd voor het panel duidelijk dat het leerteamlernen de eerste plek is waar studenten de lesstof bespreken. Dit gebeurt zowel begeleid, door de leerteamcoach, als onbegeleid. Studenten vertelden dat de leerteamcoach het vaste aanspreekpunt is bij overkoepelende vragen. Ook vertelden de studenten dat regelmatige formatieve toetsing van de datapunten uitstelgedrag voorkomt. Het panel vindt dat positief. Studenten gaven in het gesprek wel aan nog meer behoefte te hebben aan feedback en aandacht van de docenten.

Een gedeelde visie binnen de opleiding op de uitvoering van het leerteamlernen heeft het panel niet concreet waargenomen. Het panel vindt die gedragen visie van belang omdat leerteamlernen een zeer belangrijke bouwsteen van het toegepaste onderwijsconcept is. Het panel wil de opleiding de aanbeveling doen om te verhelderen wat leerteamlernen betekent voor de rol van de docent (verzamen feedback, omgang met datapunten) en om docenten hierin nog meer te scholen.

De instroom van studenten varieert van mbo-studenten tot havisten. De ervaring is dat deze twee groepen goed van elkaar leren.

Het panel vroeg zich af of het leerteamlernen niet veel vraagt van de leerteamcoach, juist omdat de groep studenten niet homogeen is. Bovendien kiezen studenten in het laatste semester voor een specialisatie uit één van de zes beroepsrollen, wat om meer gespecialiseerdere begeleiding vraagt.

Docententeam

Tijdens de visitatiedag heeft het panel gesproken met een enthousiaste en deskundige groep van vier docenten, waarvan twee kerndocenten, die ook betrokken waren bij de ontwikkeling van het programma. Zij hebben een relevante achtergrond in het onderwijs en in de vakgebieden van onder andere maatschappelijk werk en gezondheidspreventie. Dit team is betrokken bij de begeleiding van de leerteams, bij het verzorgen van de lessen en bij de contacten met de beroepspraktijk. Werkcolleges en werkbezoeken worden waar mogelijk verzorgd door gastdocenten. Momenteel is er nog een openstaande vacature voor een derde kerndocent.

Het panel maakt zich zorgen over de omvang van het relatief kleine team en vraagt zich af wat er gebeurt wanneer de instroom groter is dan 50 studenten, waarmee de opleiding nu rekt. De opleiding gaf aan dat er vanuit de samenwerking met ROC Midden Nederland mbo docenten beschikbaar gesteld kunnen worden. Het mbo heeft volgens de opleiding een groot belang bij goede doorstroommogelijkheden van zijn studenten. Het panel vindt dat een enigszins geruststellende mededeling, maar benadrukt dat het didactisch concept en de wijze van toetsing gerichte scholing van nieuwe docenten vereist.

Een ander punt waar het panel zich zorgen over maakt is de toetsdeskundigheid van de docenten. Tijdens de gesprekken hoorde het panel dat de twee kerndocenten momenteel een cursustraject voor de basiskwalificatie examinering (BKE) volgen. Dat vindt het panel erg verstandig, maar het vraagt zich tegelijkertijd af of het voor de ontwikkeling van het onderwijsprogramma en de bijbehorende toetsing niet wat laat is. Het panel hoopt dat voor de start van de opleiding dit cursustraject is afgerond, omdat het panel meent dat het aftoetsen van grote eenheden van 30 EC en het voortdurend formatief toetsen van datapunten een groot beroep doet op de toetsdeskundigheid van de assessor. Het panel hoorde met genoegen dat er assessoren-trainingen worden verzorgd en dat er tijdens studiedagen kennis en ervaring over programmatisch toetsen van andere Ad-opleidingen wordt gedeeld.

Concluderend vindt het panel dat de Ad-opleiding Health & Social Work een duidelijk opgebouwd curriculum biedt waarin de praktijkgerichtheid sterk aanwezig is. Studenten passen kennis en vaardigheden gaandeweg in een steeds complexere praktijksituatie toe. De onderwijsleeromgeving is vanaf het eerste moment een combinatie van binnen- en buitenschools leren, waarbij de leertaken in de echte context centraal staan. De opleiding kiest voor het (programmatisch) toetsen van grote eenheden van 30 EC. Daarnaast is er een voortdurende formatieve toetsing van datapunten die de ontwikkeling van de student inzichtelijk maakt. Omdat het programmatisch toetsen een goede begeleiding van het leerteam vraagt doet het panel de opleiding de aanbeveling om nog duidelijker te verhelderen wat leerteamlernen betekent voor de rol van de docent (verzamelen feedback, omgang met datapunten) en om docenten hierin nog meer te scholen.

Studenten leren en wisselen kennis uit in leerteams en worden daarbij begeleid door de leerteamcoach, die tevens studiebegeleider is. Het docententeam dat nu is aangetrokken is deskundig, betrokken en enthousiast. Wel wil het panel aan de opleiding meegeven dat ze de huidige formatie met het uitgebreide takenpakket in een ontwikkelfase van de opleiding aan de kleine kant vindt. De scholing van het team voor de uitvoering van het didactische concept vindt het panel ook een aandachtspunt. Alles overwegend concludeert het panel dat de onderwijsleeromgeving van de opleiding het mogelijk maakt om de beoogde leerresultaten te behalen en beoordeelt dat deze standaard voldoet.

6.3 **Standaard 3: Toetsing**

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Oordeel
Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

De toetsing van het Ad-programma HSW is in overeenstemming met het Instituutsbrede Ad-toetsbeleid. Een belangrijk kenmerk daarvan is de summatieve toetsing van de grote

onderwijseenheden van 30 EC aan het einde van iedere onderwijseenheid en de voortdurende formatieve toetsing gedurende het leerproces.

De opleiding wil conform de onderwijsvisie van het IAd zowel leren als toetsen in 'hele leertaken'. Het toetsen in hele leertaken noemt ze programmatisch toetsen. HU beschouwt programmatisch toetsen als een doordachte opbouw van het toetsprogramma van een opleiding, waarbij summatieve beslissingen over het functioneren van een student genomen worden op basis van meerdere, regelmatig afgenomen formatieve kleine toetsmomenten (datapunten) over een langere periode en waarvoor de student geen cijfer krijgt, maar feedback.

Brede kennis toetst de opleiding formatief, specifieke kennis toetst de opleiding in het criteriumgericht interview (CGI) en in een portfolio bij de summatieve toetsing. Tijdens de gesprekken kreeg het panel niet een heel duidelijk beeld van de borging van de kenniscomponent in de toetsing.

Formatief toetsen

In een formatief assessment toont de student zijn of haar competentiebeheersing aan met (een deel van) een beroepsproduct waaraan hij of zij werkt, of gewerkt heeft. De student vraagt daartoe feedback aan diverse assessoren. Voor dit formatieve assessment gebruikt de assessor dezelfde beoordelingsformulieren als voor het eindassessment. De feedback wordt gegeven in termen van 'groei' (feedup) en 'gloei' (feedback) en maakt duidelijk welk deel van de competentiebeheersing op welk niveau de student al gerealiseerd heeft en waaraan de student nog moet werken.

Het panel vroeg zich af hoe het werkveld betrokken is bij de totstandkoming van de beroepsproducten. Tijdens de visitatie werd uitgelegd dat er daarvoor afstemming is in de contacten met de praktijkbegeleider. Bovendien levert het overleg met het werkveld ook actuele input.

Het panel sprak met studenten die vertelden dat zij heel regelmatig dergelijke formatieve toetsmomenten hebben, die datapunten opleveren. Het resultaat daarvan leggen zij vast in een persoonlijk dossier waaruit blijkt in welk stadium hun competentieontwikkeling zich bevindt en wat er nog aan ontwikkeling dient te gebeuren. Studenten vertelden het panel dat door deze regelmatige toetsmomenten het uitstelgedrag voor het leren van een grote hoeveelheid stof wordt vermeden. Het panel vindt dat een positief signaal.

Het panel vroeg zich af hoe de formatieve toetsing in zijn werk gaat. De opleiding vertelde dat er geen inschrijfmoment, en ook geen herkansingsmoment voor de formatieve toetsing bestaat. Het is een organisch proces dat voortdurend de ontwikkeling van de student toetst.

Summatief toetsen

De summatieve toetsing vindt plaats aan het einde van het semester (30 EC) op basis van een portfolio met beroepsproducten die passen bij de leertaak. Na de semesters twee en vier vindt daarbij een aanvullend mondeling assessment plaats (CGI).

Kennis wordt integraal getoetst in de beroepsproducten en kan bevestigd worden in het CGI. Het panel vroeg zich af hoe je het kennisniveau inzichtelijk krijgt met integraal toetsen. De opleiding vertelde dat door het aftoetsen van hele beroepstaken de aanwezige kennis juist goed naar voren komt (in de context van de hele taak). Volgens de opleiding blijkt dit ook uit de feedback van de praktijkbegeleider. Bij summatieve beoordelingen op eindniveau én bij beoordelingen met assessments wordt gewerkt met een tweede beoordelaar (vierogen-principe).

De student heeft twee 'toetskansen' per jaar. Indien een student het assessment niet haalt, dan is er iedere tien weken de mogelijkheid om te herkansen.

Het panel heeft een aantal vragen over het programmatisch toetsen van grote eenheden van 30 EC, omdat het voorafgaande leerproces een grote mate van zelfstandigheid lijkt te vereisen. Die zelfstandigheid verwacht het panel niet direct bij een Ad-student. De opleiding vertelde tijdens het bezoek dat zij de studenten daarom in de eerste tien weken van de opleiding traint om zelf regie te nemen. Daarnaast is er vrijwel iedere week of iedere twee weken een formatief toetsmoment, wat volgens de opleiding helpt om de vinger aan de pols te houden bij de studievoortgang.

Ook vroeg het panel zich af hoe de opleiding docenten traint in het programmatisch toetsen. De opleiding vertelde dat twee kerndocenten een BKE-traject volgen. Ook gaf men aan dat dit al de negende opleiding binnen het Ad-instituut is waar men op deze manier toetst en er dus al enige ervaring is opgedaan. Die ervaringen worden gedeeld tijdens studiedagen en kallibratiesessies die het instituut organiseert. Ervaring met het afstuderen is er binnen het Ad-instituut nog niet.

Ook gaf de opleiding aan dat zij samenwerkt met het Lectoraat Beroepsonderwijs van de Hogeschool Utrecht, dat haar ondersteunt. Het panel denkt dat het goed is om deze ervaringen te delen, maar vraagt zich af of het niet verstandig is al voor de start van de opleiding en bij de onderwijsontwikkeling docenten te scholen in programmatisch toetsen. Volgens het panel is de toetsingssystematiek valide en betrouwbaar. Van een aantal beroepsproducten heeft het de beoordelingsformulieren met beoordelingsindicatoren gezien, die zijn afgeleid van de beroepscompetenties. Ook studenten hebben zicht op de wijze van beoordeling, doordat de opleiding de beoordeling van de toetscriteria in de goed uitgewerkte studiehandleidingen heeft opgenomen.

Het panel was verbaasd dat het in het informatiedossier geen toetsmatrijzen aantrof. Een toetsmatrijs verduidelijkt de leeruitkomst, de wijze waarop die getoetst wordt en op welk niveau en wie daarbij betrokken zijn. Volgens het panel is een toetsmatrijs het vertrekpunt van waaruit je de opleiding vormgeeft. De opleiding gaf aan dat deze inderdaad nog niet gereed zijn. Het panel denkt dat het verstandig is om dit voor de start van de opleiding gereed te hebben. De examencommissie deelt dat standpunt en gaf aan dat de toetsmatrijzen voor de Ad HSW voor 1 juli 2021 gerealiseerd zijn. Het panel vindt dit een goede reactie van de examencommissie en positief om te horen.

Afstuderen

De student sluit de opleiding af op eindniveau in zowel semester 3 als 4 aan de hand van een zelf verworven individueel afstudeerproject in het werkveld. De opdrachten in deze semesters worden vooraf beoordeeld op geschiktheid om alle competenties op beoogd eindniveau aan te kunnen tonen. De student wordt hierbij begeleid door zijn studiecoach en praktijkbegeleider, en bespreekt de voortgang ook binnen het leerteam. Twee examinatoren beoordelen het eindniveau door middel van een assessment/CGI gesprek op basis van het portfolio dat de student inlevert. De beoordelingscriteria zijn afgeleid van de leeruitkomst en van de competenties op eindniveau en voldoen aan het Ad-niveau. De opleiding vertelde tijdens het bezoek dat de student in de eerste drie semesters een voldoende of onvoldoende haalt, maar geen cijfer. In het vierde semester haalt de student wel een cijfer, waardoor het volgens de opleiding voor de student mogelijk wordt om cum laude af te studeren.

Examencommissie

Het IAd heeft een instituutsbrede examencommissie. Deze bestaat uit een voorzitter, vicevoorzitter, en twee leden, waarvan één extern lid. Een van de leden is toetsexpert en in

het bezit van de Senior Kwalificatie Examinering (SKE). De examencommissie wijst examinatoren aan, behandelt klachten en verzoeken en werkt beleid en richtlijnen uit. Het panel is erg positief over de deskundigheid van de examencommissie, die haar borgende taken op goede wijze vormgeeft. Wel stelde het panel vast dat de examencommissie niet actief betrokken was bij de ontwikkeling van de Ad HSW.

De examencommissie wordt ondersteund door een instituutsbrede toetscommissie, die onlangs is aangesteld. De toetscommissie bestaat uit een voorzitter en twee leden, waarvan één SKE-gecertificeerd lid. De toetscommissie monitort steekproefsgewijs minimaal eens per 3 jaar, de inhoudelijke kwaliteit van toetsen (het toetsdossier) per onderwijseenheid en rapporteert hierover aan de examencommissie. Deze toetscommissie heeft nog geen steekproef uitgevoerd op de toetsen die zijn ontwikkeld voor de Ad HSW. Het panel denkt dat het verstandig is om ook voor de start van de opleiding daarin proactief op te treden. Daarnaast denkt het panel dat het zinvol is om in zowel de examencommissie, als de toetscommissie een afvaardiging van de opleiding onder te brengen. Het panel legde aan de examencommissie voor dat het hen heel ingewikkeld lijkt om de toetsing te borgen van de competenties met meer dan 40 onderliggende gedragsindicatoren op twee niveaus. De examencommissie deelde dat oordeel en denkt dat een vereenvoudiging gewenst is. Om die reden heeft zij in de beoordeling van de eindwerken al het aantal gedragsindicatoren verminderd. Het panel vindt dat heel verstandig.

Concluderend is het panel positief over het toetsingssysteem van de Ad HSW. Het panel vindt het summatief toetsen van onderwijseenheden van 30 EC innovatief en ambitieus. De zeer regelmatige formatieve toetsing stimuleert de student om voortdurend te reflecteren op zijn handelen. Studenten geven en ontvangen voortdurend feedback op de te realiseren, beroepsproducten. De beroepsproducten hebben een duidelijke relatie met de competenties en de Dublin Descriptoren en zijn van Ad-niveau. Wel vond het panel het lastig om de borging van de kenniscomponent in de toetsing te achterhalen. Kallibratiesessies en studiedagen over toetsing dragen bij aan de objectiviteit van de beoordeling. Het panel vernam met veel genoegen dat de opleiding assessoren-trainingen voor docenten geeft, omdat het programmatisch toetsen veel deskundigheid vraagt. De examencommissie voert haar borgende taken goed uit. Het panel vindt het instellen van een toetscommissie verstandig en denkt dat een afvaardiging vanuit de opleiding in zowel de examencommissie als de toetscommissie wenselijk is. Omdat de opleiding kiest voor een innovatieve toetsingssystematiek is volgens het panel een aanbeveling voor de deskundigheidsbevordering op het gebied van toetsing gerechtvaardigd.

Graad en CROHO-onderdeel

Het panel adviseert om de volgende graad aan de opleiding toe te kennen: Associate degree
Het panel adviseert het volgende CROHO-onderdeel voor de opleiding: gedrag en maatschappij.

Afkortingen

Ad	Associate degree
BKE	Basiskwalificatie Examinering
CGI	Criterium Gericht Interview
CROHO	Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs
EC	European Credits
hbo	hoger beroepsonderwijs
mbo	middelbaar beroepsonderwijs
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

